

De accentibus

vt terram trahere. hec occace. p duplex c. i. rastrū. Occipitū siue occipud. p duplex. c. Opportun⁹ p duplex p. Dopotet p vnū p. Opplere. i. circūplere p duplex p. Op/ to p vnū p. Obtineo p b. Parabis. a par et absida quasi parib⁹ absidis. i. lateribus Pellicius p i debet scribi. vnde noia que duab⁹ sillabis supant primitiua i habent antepenulmā. vt pellis pellici⁹. ordei or/ deatius. tribun⁹ tribunici⁹ q̄ vna tantum sillaba supant habent e. vt triticū triticeus Plias adis. est signū septē stellarū ibi est i consonans. sed cōiter p sincopā ponitur i cōsonās pro vocali dicit et plias adis Pri sana et pisanariū debet scribi p p et t i p̄i cipio. Psallo psalmus psalterium. z pro/ tos qd̄ est casus p p in principio ¶ Quat/ tuor p duplex quater aut p vnum t. Que cōiunctio copulatiua p vnū e. Que nomē p ae diptongon. tā in feminino singulari q̄ in neutro plurali. Quotidie p q nō p c. ¶ Repperio per duplex p in p̄terito scribitur et reppuli Scipio p sc et scilla p peri/ culo Sed cōiunctio p d et nō per t anti/ q̄ dicebāt sedū Sicca p gladio p duplex c ¶ Sugo gis p vnum g tantū. Sumo is p vnū m. Summus ma mū p duplex m Tenno et cōtenno non habēt p in presenti sed in p̄terito et supino. De teneo nes nui tentū tenu u mutando i o fit tento tentas p n et sine p et tentatio nisi velis formare verbū a tenno temp̄i temp̄ū. et tunc ha/ bebic temp̄o ras p p. Tignū p gest laque ar. Timū p m neu. ge. ē flos et quedā her/ ba odorifera. Tinn⁹ p vnicū i et duplex n est piscis. Tinnū p duplex ū et vnū n ē ges/ nus ligni impuribilis quidā tñ nō dupli/ cant i. ¶ Vita p vnū ta viuo Vita pro/ ornamento mulieris p duplex t scribitur. abeo sic debet litterari ab est p̄ima sillaba e secunda o tertia. z sic de consimilib⁹ iudi/ candū que p̄ponūtur appositionib⁹. Ha/ beo bes. aspirat cū suis cōpositis. vt et hi/ beo inhibeo p̄ter q̄ cū debeo et p̄beo. &. Aspiras habeo nisi debeo p̄beo tantum.

¶ Tractatus de accentibus

Ad maiorē eui/ detiam eorum que in textu bi/ blie tam cursorie q̄ tenuiter z supficietenus sunt dispersa generales no/ tulas de accentib⁹ colligamus. Est autem accentus artificiosa modulatio vocis in si/

gnificatiua prolatione. Tres siquidē sunt scz. mellica q̄ at̄ēdit i cātu z illi adiacz neu/ ma quod est cantus. Metrica que at̄ēditur in scansione metrorū et illi adiacet rē/ pus. Significatiua siue prosaica que at̄ē/ tenditur in cōmuni sermone et illi adiacet accentus. ¶ Sunt autē tres accentus p̄i/ cipales scz accētus qui fit p eleuacionē vo/ cis. vt in p̄ima sillaba hui⁹ vocis domi/ nus et representatur p figurā que dicitur op̄ia. ab ori qd̄ est acutū. Grauis qui fit p inclinationē vocis. vt patet in media silla/ ba et vltima huius dictionis domin⁹. z ex/ primif p figurā que dicitur Baria. a bari/ quod est graue. Circūflexus fit p̄im p ele/ uacionē. et p̄im p inclinationē vocis. vt patet in penultima huius ifinitiuī amare et si dubitat de ip̄o representatur p figurā que dicitur piphone a peri qd̄ est circūz et p̄phos q̄ est sonus. vel pipomene a peri/ quod ē circūz z pomene q̄ est flexus. Cir/ cūflexus hodie ponit cū acuto neq̄ est in/ vsu nostro. Propter has tres species tri/ censetur nominib⁹. Dicitur nanq̄ accen/ tus propter acutū. tenor p̄ter grauem. to/ nus p̄ter circūflexū. vel ideo dicitur accēs/ tus. ab accinendo. i. ad significādū aliqd̄ canēdo qz ad hoc est accēt⁹ inuēt⁹ vt signi/ ficatio dictionis melius distinguatur Te/ nor dicitur a tenēdo qz vna sillaba maius vel minus tenet. Dicitur tonus quasi so/ nandi modus. ¶ Regule de accentib⁹ sūt/ tales. Nulla dicitio de natura acuit vltimā nisi greca vt libie z agathe. hebraica vt da/ uid z iacob. Item nulla dicitio naturaliter breuis circūflexi debet. qd̄ modo accipit pro acui. Itē omnis dicitio regitur vno so/ lo accentu. Ois dicitio monasillaba scdm̄ p̄munē vsuz legēdi habet accētū acutū vt/ fer lex lis. ros. Omnis dicitio bis sillaba acu/ it primā. vt virgo deus roma. Omnis di/ ctio trium sillabarū z pluriū habēs penul/ timā. naturaliter longā habet accentū sup/ ipsaz penultimā. vt fortuna habere poeta Omnis dicitio triū sillabarū z vltra habēs penultimā breuē acuit ante penultimā. vt dominus iusticia. Desecunda regula ex/ cipiunt plura. s. ergo qñ ponit p causa ad/ differentiā sui quādo est coniunctio illat/ ua. vt hoc facio ergo tui modo acuit vlti/ mam cōtra regulā de bis sillabis. ¶ Puta/ quando ponitur pro sicut ad differentiaz/ verbū puta in imperatiuo. Pone pro

retro ad differentiā verbi pone in impati
uo. **Una**. i. pariter. aduerbiū cōgregandī
ad differentiā noīs vna in ablatiuo semini
no. **Circūppositio** vel aduerbiū ad diffe
rēciam accusatiui huius noīs circus circi
Ite aduerbia in c terminata vt illic istic. il
luc istuc. illac istac illinc istinc. **Ite** cōcisa
vt sumat p sumauit. primas p primatis.
sicut enī declinabat antiq̄tus. **Et** corrupta
p cōpositionē vt viden p vidēne. fatin p
fatine. **Apocapata** ab inde cōposita vt
abin dein proin in q̄bō redit naturalis ac
centus q̄ debebat esse sup sillabā in cuz es
set longa p̄positioe. **Dei** interieccio ad diffe
rētia huius p nominis ei acuit vltimā. q̄
tamē p monasillaba q̄nq̄ vtuntur poete.
Duidius. **Dei** mihi qd feci quo me furoz
egit amantes. **Dij** et hi et cui et hi sunt
monasillabe dictiones. vnde in metro de
bēt acui fm regulā de monasillabis. tñ po
ete in metro aliq̄n diuidūt cui et dij. aliq̄n
pro monasillabis vtunt. **Dij** tamen et hi
scribuūt p duplex ij. sed. p̄ferenda sunt per
vnū. iuxta illud **Eberhardi**. **Scribe** dij z
et lege di si vis vrbānus haberi. **Et** doctri
naledicit. **Di** p̄feres et di debe tramen ij
dupla scribi. **Ite** falso aduerbiū ad diffe
rētia ablatiuo nominis falso et similiter
vno eo illo. **Ite** cuius nominatiu⁹ ad dif
ferētia genitiui cuius. **Intro** ad differē
tiam verbi quādo est aduerbiū. **Si** autē
qratur quare in multis alijs talis differē
tia nō seruet vt modo cito et sero. dicēdū
q̄ in vltima sillaba taliū sufficit differētia
tpis. nā quādo sunt aduerbia habent vlti
mā cōmunē. sed quādo sunt ablatiuū ha
bent eam longā. **Datiui** vero adverbialit̄
ter positi pducunt semp vltimā et rema
nent nomina q̄uis adverbialit̄ ponant
Canis nō mutat accentum ad differenti
am huius verbi canis. qz vtraq̄ est prin
cipalis pars. cetera aut̄ habēt differentiā/
p accidentia sua. **Unde** uō est magna ne
cessitas q̄ in omnib⁹ inter q̄ nō cadit dif
ferētia. p accentū diuersitas assignet **Cō**
scisio impedit nō solum secundā regulam
de accentu. verum etiā tertiā et quartam.
nā sup quācunq̄ sillabā fuerit accētus in
integra dictione sup eandē remanet in con
scisa. vt amat p amaui. sicut enī erat accē
tus acutus sup ma in verbo amaui. sic su
per eam remanet incorrupta. idē accidit
in multis desinentib⁹ in as. vt nostras ve

stras cuias arpinas rauēnas optimas. et
bis similibus quoz nominatiui olim erāt
nostratis. vestratis cuiatis optimatis. sic
etiā quis et illic et istic acuit vltimā. qz
eorum integra olim fuerunt q̄ritis illice z
istice. sed p cōpositionē nostro tpe p̄ferun
tur. **Hoc** idē contingit in vocatiuis apo
capatis. vt virgili domici mercuri. tales
enī vocatiui acuit penul. q̄uis sint bre
ues sicut illa eadē acueret in vocatiuis. si
diceretur o virgilie o domicie o mercurie.
et acuitur in nominatiuis eoz vt virgili
us et domicius et mercurius. **Nota** autē q̄
cōscisio nō impedit naturalē accētum ni
si mutetur tps vt petijt p petiuit. petiuit p
ducebat mediam. sed qz mutatum est tem
pus. i breuis ante vocalem successit p lon
ga remanet accētus super antepenultimā
fm regulam. sim iliter in audijt pro audij
uit et similibus. **Item** conscisio non im
pedit regulam de accentu si non remanet
vocalis in cōscisione vt deorum producit
mediam. sed cum dicitur deum p deorum
accentus fm regulā remanet super primā
qz media o super quam erat accētus in in
tegra amoto est. vnde conscisio intelligit̄
non mutato tempore et vocali remanente
Item si remaneat vocalis et mutet signi
ficatio dictionis nō impeditur regula. vt
cum dicitur docibilis quod dicit aptitu
dinem in sermone accētus est sup ci. **Sz**
sincopatum dicit docilis quod dicit apti
tudinem in homine vel re alia animata. z
est accentus sup do. **Item** non impeditur
regula si mutet pars orationis. vt cum di
citur coloro accētus est super mediam sed
inde deriuatur. color quod habet accentū
sup primā sic honor ab honoro. labora la
boro. odor ab odoro. **Causa** consortij sic
p̄tra generales regulas de accētū. vt cuias
cuium accunt vltimas propter consortiū
sui masculini quod est cuius. **Utraq̄** et
pleraq̄ tam in feminino q̄ in neutro acu
unt penultimā propter consortium suoz
masculinorum que sunt vterq̄ z plerūq̄
cuius etiā causa esse potest coniunctio
endetica siue epithasis. i. sillabica adiec
tio scilicet qz **U**ltus facit etiā contra na
turalem et generalē regulam de accentu.
vt facio as. cum habeat primā naturali
ter breuem acuit eam in cōpositis nō co
ruptaz. vt calefacio cis. facit. tepefacio cis
cit. acuit penultimā in secunda et tertia p̄

De accentibus

sonis. Si autem corrumpatur a in breuē habet accentū, ut inficis cit. Idez dicitur de fidei iubeo bes. ber. cum iubeo primam habeat breuē. Item vsicapio pis. pit. acuit penultimam in secūda et tertia persona. Itē satisfāre acuit penultimam cū debe/ret eam corripere sicut venundare et circū dare. Hoc autem accidit in digesto et in alijs libris aliquando diuidit, ut reus debet adesse satisq; dare. Itē vice comes et archicoe et noīa nūeralia, ut vigintiduo vigintia. Fio etiam i cōpositis acuit vltimam in secūda et tertia persona, ut tepesio fis fit, calefio lefis, fit, et ceteris. Itē quedam vsualia latina acciūt penulti, cum sit breuis, ut lumbardia sclauonia vngaria et romanā et tartaria et rectoria et cancellaria primaria lectoria barbaria scolaria infir/ maria forestoria hospitalaria et prioria et cōsimilia, que in vulgari sonū habēt pro/ ductū in quibus per grecismum videmur imitari greca que producantur, ut comes dia tragedia elegia abatia theologia pla/ tea et maria. ¶ Enclisis id est inclinatio immutat naturalem accentum in princi/ pio et in fine, in principio per istas pricu/ las, si num et ne ut siquis nūquis et neq; Itē enim priculae inclinant accentū seqn/ tis sillabe ad se, ita q; non est principalis super sequentē sillabam sed sup primā, p/ pter eandē enclisim dicitur nequādo siq; ante penultimā acuta, cum deberet acui penultima que est longa posita ne. Simi/ liter aliquādo acuit antepenultimā causa cou/ forij de siq; et nequādo, et ad differentiā huius ablatiui aliquādo ppter theuconi/ cos q; faciūt d pro te. Fit etiā enclisis in fi/ ne p has coniunctiōes q; ve ne, q; inclinat accentū precedentis sillabe ad se ut legis ne/ putas ne cōmuniterue, ita q; vltima sillab/ a dictionis precedentis acuit, et ipa enclisi/ ca semp granatur, et sic corrupit ibi du/ plex accentus, q; in dictione precedenti mu/ tatur principalis accentus qui esse debe/ret superantepenultimā, vel super penul/ t, et ipa coniunctio enclitica que deberet acui/ grauatur, quandoq; tamē nō inclinat ac/ centum precedentis sillabe, quod fit pro/ pter corruptionē precedentis vocalis, ut beccine cū deberet dici beccene, et corru/ pta est sillabica adiectio, q; nō erat de sub/ stantia dictionis, et hoc factū est causa elegā/ tie vel necessitatis, q; nō est ponēdus accē

tus principalis sup sillabacā adiectiōes cū careat sensu. Similiter in vndiq; et de/ niq; non iuclinat accentus precedentis sill/ abe, q; vocalis est ibi corrupta, nam vndiq; est cōpositū ex vnde et q;. Deniq; et denuo et q;. ¶ Causa etiā differentie quā/ q; enclitica non seruat vim suam, ut itaq; et vtiq; acciunt ante penulti, quādo sunt cōposite dictiones, quādo vero sine cōposi/ tione ponunt habēt accentū sup penulti. Cessat quoq; inclinatio precedentis sillab/ e quādo enclitica cōiungit monasillabe ut mulier vtiq; currit, non enī inuenit an/ te finalem sillabā quam inclinet. Amittit autē coniunctio enclitica vim suam causa/ corruptiōis vel differentie vel monasillabe non autē propter interrogatiōē ut quidā dicunt, ut cum dicat, curritue sortes plas/ toq; ipa enī coniunctio videtur retinere naturalem accentum, i. acutum, quod alibi non facit. Sed hoc accidit propter mos/ dum loquendi ipa tamen inclinat accen/ tum precedentis sillabe, s. to, cum dicitur platoq; ipa quoq; enclitica facit, ut dica/ mus vsib; media acuta quāuis ipa sit com/ munis. Profertur autem enclitice bec p/ positio cum quādo postponitur p nomi/ nibus mete si nobis, vobis quia ipa gra/ uatur ac si esset vna dicitio cum precedentē pronomine, et ponit accentū sup sillabam/ precedentiē vltimā illorū ablatiuorum, ut nobiscū vobiscū, nobis pponit ppter vi/ tandā cacephaton, vobis autē propter cō/ sortium, precedere autē monasillabo abla/ tiuo non videt inclinare, cū ipse ablatiu/ perse acuat, ut cū dicitur mecum tecū se/ cū, nisi dicam q; inclinet accentū ad se, q; ipa ppositio inclinat, i. grauat. Si au/ tē alijs ablatiuis postponat acuitur, ut q; cū, quibuscū, et hoc ideo, q; pōt eisdē ppo/ ni, ut cū qui, a quo vel a qui, et cū quibus. ¶ Distinctio facit generales regulas de/ accētu ut in interrogatiuis, infinitiuis re/ latiuis, coniunctiōib; et ppositionib;. Re/ latiuiū relative vel infinite retentū grauat in oib; sillabis, ut socrates est albus q;lis est iohānes, Socrates bene legit, quali/ ter legit carbo, nescio qualis sit plato, ne/ scio qualiter sit martinus. Sed interroga/ tiue positū si est monasillabū acuitur, ut q; vadis. Si est polysillabū acuit primā, ut qualiter currit petrus qualis hō disputat. Similiter acuit q; pōit extra locutiōes

id est materialiter. ut hec vox qd est nomē
 hec vox qualis est relatiuū. **N**oc infinitū
 qd hēt duplicē infinitatē. nā eq̄ pollet huic
 infinito q̄s. vt nescio qd currat. i. q̄s. et tūc
 acuit. quādoq̄ req̄rit duo verba. vt qd in
 terfecerit tirānū p̄mū accipiet. i. q̄cūq̄. et
 tūc hēt accētū granē. **I**dē dicēdū est de cō
 similib; infinitis. vt q̄lis q̄ntus q̄liter. et
 seruat idē in noiatiuo 7 in obliq̄s. **Q**uan
 do aut talia ponunt relatiue distinguēdū
 est. qz si ponunt in cōtextu. i. in eadē clau
 sula cū suo antecedēti grauant p̄ oēs silla
 bas. et hoc est in locutiōe poni. vt sortes qd
 currit mouet. 2 q̄liter legit sortes legit mar
 tinus. **S**i vero p se ponant. i. extra conte
 ptū. i. in alia clausula tūc accūtur in illa
 syllaba ad quā p̄tinet accētus regularis. vt
 sortes currit qd mouet. i. sortes currit 7 ip̄e
 mouet. 2 sic sumit in luca. qd fuit iacob. qd
 fuit **E**ly. **S**unt enī huiusmodi noiā 7 ad
 uerbia inceptiua clausulaz. et tūc faciunt
 relationē explicitam. 7 tūc accūnt ad ostē
 dendā hanc vim. **Q**uādoq̄ aut inserūtur
 clausule sui antecedētis. 7 tūc faciūt rela
 tionē implicitā 7 tūc trabunt a suo antece
 denti. 7 ideo amittūt naturalē accētum. et
 regunt graui. **E**t hēt locum p̄dicta distin
 ctio in omib; nomib; interrogatiuis 7 ad
 uerbis q̄ relatiui accipi possunt. vt q̄lis
 quātus q̄niens q̄t cuius cuias qd q̄ vnde 7
 vbi. q̄n cū quantū q̄liter q̄rinns. **E**st qd
 q̄s distinctio causa q̄re composita ab inde
 accūnt antepenul. vt exinde deinde subin
 de. cum penultima q̄ est longa positione
 acui deberet fm regulā. **P**risciano autez
 dicit hoc p̄ grecismū fieri. qz sic accidit in
 aliq̄b; aduerb; grecis. 7 hoc fit ne p̄posi
 tio videat venire p̄ appositionē. **S**ed ea
 dem ratiōe cōposita ab intus 7 a longe et
 ab orsum. vt deorsum sic deberēt proferri
Dicendū q̄ oēs cōcordant. q̄ in deinde
 subinde. p̄indez ceteris cōpositis ab inde
 antepenul. acuat. **E**t similiter cōposita a
 quā. vt siquādo neq̄ aliq̄n. in alijs aut nō
 oēs concordāt. vt abintus deint. 7 alon
 ge 7 delonge. et deorsum desursum. 7 dein
 ceps 7 de cōsimilib;. **I**deo de q̄n 7 inde in
 dubitatē teneam? q̄ cōposita ab eis de
 bēt in antepenul. acui. **C**etera aut regula
 riter sunt p̄ferenda. tamē p̄pter cōformita
 tez tenēdā psuadet sup bibliā vt talia etiā
 in antepenul. accuant. qd aut corrigi nō ml
 tū inster sed poti? dissimilet. qz hoc nō vi

det auctori scz prisciano nisi de cōpositis
 a quādo et ab inde. vt etiā aduerbia a no
 minib; distinguant. **C**ōtra q̄rtam res
 gulā hec aduerbia vltimo accūnt. alio ali
 qd 7 alias. et vt casus a casu distinguat dici
 tur paterfamilias vltima acuat. paterfami
 lias cōponit et nomiatiuo latino 7 geniti
 uo greco vnde acuit vltimā. **C**ausa aut
 distinguēdi p̄positiōes variāt accētus
 suos. de q̄b; tres regule danf. **P**rimā est qz
 p̄positiōes p se prolare accūnt in fine.
 quādo. i. ponunt materialiter. vt ad qd p̄s
 est p̄positio. **S**ecūda regula est qz p̄posi
 te suo casuali. vt extra domuz. intra por
 tam vel interposite suis casualibus. vt do
 mū extra tuā. vt p̄posite casui relato ad su
 um casuale. vt extra mūdi terminos graui
 tur in omib; sillabis. **T**ercia est qz p̄posi
 tiones postposite. casib; q̄s erigūt. vel p̄
 site p̄ defectū verborz. vt tu mihi de mul
 tis natis solus sup. i. supes. vel posite in fi
 ne. vt mille homines venere suura. seruant
 regulā. vt. s. mona sillaba acuat 7 dissilla
 ba dictio acuat primā. 7 trissillaba acuat
 mediā productā. 7 si mediā est breuis acu
 at antepenul. saluis exceptiōib; supradic
 tis. **P**repositio versus postposita ac
 cusatiuo trahit. ip̄m ad faciendū vnuz ad
 uerbiū locale fm q̄sdam vrytaliā vsus.
 et tūc acuit penul. 7 dicat qz sunt due pres
 et vsus inclināt accētum p̄cedētis dictio
 nis ab hāc sillabā ver. 7 oēs alie grauat
 et illa sola acuit siue circūflectit. 7 ē enclē
 sis. **C**oniūctiōes causa distinctiōis va
 riāt accētū. nā p̄posite grauant in omib;
 sillabis suis. vt socrates currit igit mouē
 tur. postposite vō seruāt regulārē accētū.
 vt socrates currit mouet igit. 7 hoc p̄pter
 encliticas cōiūctiōes. q̄ postposite gra
 uant quēadmoū si ip̄e p̄ponerent. **D**istin
 ctio regularis accētus cogit accētum in
 alijs sillabis q̄nq̄ corripit exempluz sicut
 meimet grauat mediā q̄uis sit longa. 7 p̄
 pter principālē accētū qd erat sup primā.
 quādo dicebat mei quē nō potuit mutare
 sillabica ad iectio. **E**t sic tene de cōsimili
 bus vt egomet. illemet. sic in impatiuo di
 cimuz bñfac calefac ponētes accētū sup
 vltimā. qz principālis accētus in integro
 sup eā erat. **S**ic de vultei pōpei 7 virgili
 et tepetit 7 calefit de q̄bus dictū est. **I**tem
 accētū sup hāc sillabā li in hoc datiuo all
 cui. quo metrici vtuntur tanq̄ trissillab

De accentibus

unde deberet acui antepe. Sed pfaici eo
vtunt tanqz terrafillabo. ideo ponit accē
tū sup eā quā habēt. p antepe. ¶ De inter
iectiōibz nō pōt dari certū documētū. nec
de barbaris. nisi hoc qz oīs barbara vor
nō declinata latine. accentū sup extremaz
seruabit acutū. Interiectiōes quoqz in fi
ne sepius acciuntur. ¶ In c terminata di
cūt quidā in fine acui vt allecallecis. De
benefac z pdic. z introduc et similibz non
est dubiū. de allec saris approbat vsus. de
donec nō forte sic. Interealoci p vna dicit
one. cōputatur. et tollat oīs ambiguitas.
a sermone pferat sub vno accētū et ponat
sup ante penul. In de accētū qz dicit pri
sciani dicitur qz aduerbia in e terminata
breuiātur in penul. vt hodie sedule. Que
a nomie. pprio veniūt pducūtur. vt tullia/
ne marciāne. Si in m pducūtur vt mea/
tū tuatū. si in i breuiātur vt vesperi. si in o
causa differētie in vltimo seruāt accētum
vt falso. si in a similiter vt vna. ne putet es
se nomē. si in as in vltimo vt alias ne no
mē esse videat. si in r breuiātur vt breuiter
si in ol similiter. vt edepol. si in c in vlti. vt
illie istic. si in s breuiātur vt fundit. ¶ Ad
habendū aliquā noticiā de accentu nō de
bet lector pfaicus ignorare qz omne pteritū
bissillabū pdu. primā. vt moueo ui. yn
de in cōpositis pteritū seruat illā eandē sil
labā in accētū acutā. vt cōmoueo oui. con
tero triui. decerno creui. Excipiuntur ab
ista regula pterita qz habēt vocalē ante vo
calē. vt rui sui spui qz p se posita primā ha
bent breuē. et in cōpositiōe recipiūt accen
tū grauē. vt interfui. cōspui et corruui. exci
piunt ista etiā pterita bibi a bibo. fidi a fi
do. scidi a scindo. dedi a do. steri a sto stas
tuli a fero. qz p se hūt primas breues i ver
su. et in cōpositis accipiūt accentū grauē
siue prima vocalis remaneat siue mutet.
vt imbibi circūdedi et circūsteri et pdidiz
cōtuli. Itē pterita geminata corripit du
as primas sillabas. vt tundo tutidi. cado
ceccidi. discō didici et sic penul. siue media
corripit tam in versu qz in prosa in simpli
citate et in cōpositiōe. Si abiicit vna de
geminans. illa qz remanet grauā siue cor
ripitur. vt cōcidi cōtudi. Si vero remanet
accētus grauē erit sup penul. vt pdidici.
circūdedi circūsteri. Ab illa regula excipi
unt illa qz habēt positionē. vt mordeo mo
rordi. spōdeo spōpōndi. curro cucurri qz

produ. penul. tam simplicia qz cōposita.
Excipiunt etiā duo sine positionē vt cedo
ceccidi p ferire vel incidere. pedo pepedi p
vētū fetidū facere. qz pdu. me. in simplici.
et penul. i cōpo. vt pcido di. cido dis. me.
du. ¶ Itē omne supinū bissillabū pduc.
primā. vt motū fletū. et sic cōposita pdu.
penul. vt cōmotū defletū. Excipiunt ista
scz itū ab eo. quitū a queo qz. cituz a cieo
es. secūde coniu. sitū a sino nis. litū a lino
is. datū a do das. statū a sto as. satū a scro
is. ratū a reus. rutū a ruo is. qz omia in cō
positis breuiant in penul. vt concitū obli
tū dirutū circūdatū. et sic de singulis. Ex
cipit ambitū ab ambio quod pdu. me. et
cōstaturus de sto stas. et staturus qz pdu.
sillabā ista. Ablutū breuiat sedulū poe
tica licētia. Sed cōter tenet qz lutū a luo
pducit primā. ¶ Verbalia in n desinētia
veniētia a verbis prime et quarte cōiu. ve
niētia etiā a verbis tertie cōiu. desinētibz
in no diuisas sillabas. pō. penul. vt ama
men. audimen acumen. Sed veniētia a
verbis secūde cōiu. vel tertie nō desinenti
bus in uo cor. penul. vt sidimen regimen
regimen. Desinētia in ilis a nomibz deri
uata pdu. penul. vt ab edes ed. lis. a sedes
sedilis. a fenex fenilis. a puer puerilis. ab
anus anilis. pterer parilis a par paris qz
corripit. Neutra in le deriuata pdu. me.
vt sedile monile ouil e cubile. Desinētia
in ilis verbalia vel picipialia corripunt
penul. vt a fero ferulis. ab vroz vrills. a re
ctus textilis. a fictus fictilis. Desinētia i
aris a noibz siue a verbis deriuata pduci.
penul. vt popularis scolaris militari. De
noiatia in ela desinētia pdu. pe. vt turela
cautela suadela cādela. Desinētia in na. p
du. penul. vt doctrina regina medicina lce
na In vza desinētia pdu. pe. vt scriptura
cēsura tōsura. desinētia i go trissillaba vel
vltra siue sint primitiua siue deriuatiua pdu.
penul. vt virago imago compago car
thago simlago rubigo erugo. Denoiati
ua in do desinentia tam a nomibz qz a ver
bis vel a picipijs deriuata modo e modo
i longā habēt añ do. modo u. vt dulcedo.
torpedo. libido cupido. fortitudo. magni
tudo. Denoiatiua in al desinētia si primi
tiua eoz penul. habuerit pdu. ipa quoqz
longā habēt penul. vt ceruic cis. cervical
vectis vectigal. tribun. tribunal. Si pri
mitiua eoz habuerint penul. breuē. ipsa

quoq̄ habēt penul. breuē. vt animus/vel
 anima aīal. huiusmodi denomiatiua hñt
 penul. pdu. vt rosetū vinctū dumerū nu/
 cetū quercetū Denomiatiua in bulū desinē
 tia si habeant i vel a ante penulti. et si sint
 tetrasillaba vel vltra cor. i. vel ante bulum
 vt cunabulū vocabulū vestibulū. In ar
 desinētia deriuata si cōsonantē habeant
 ante ar pdu. penul. vt lacus lacunar lupa
 lupanar. Si vero habēt vocalē corripitū/
 tur. vt laqueus laquear. Ab hac regula ex
 cipiūtur subli gar specular q̄ me. cor. et eti
 am tabular. Denomiatiuo a datiuo/ et ge
 nitiuo addita tas cor. penul. vt bon⁹ bo/
 nitas. pbus pbitas. rapax rapacitas. De
 nominatiua in alis vel in ale produc. pe.
 animalis aīale. fluuiialis le. Verbalia q̄q̄
 in elis desinētia pdu. penul. vt patruelis
 crudelis fidelis. Denominatiua siue ver
 balia in orus pdu. penul. vt honorus ca/
 norus sonorus. In osus denomiatiua p
 du. penul. vt v̄tosos deliciosos speciosos
 Denomina tiua in atus vel intus vel in
 urus pdu. penul. vt tunicatus gladius
 narius cornutus astutus. Possessiua in
 cus desinētia. cor. pe. vt yalicus yliacus.
 Possessiua in nus. a duabus arborib⁹ cor
 ri. penul. oleaginus et fagin⁹. ⁊ aduerbia
 ipalia. vt crastin⁹ et serotinus In tinus si
 nō habēt a primatiuis cor. penul. vt diu
 tinus crastin⁹. si habēt pduc. vt a matuta
 matutinus et mediastin⁹ a medio et stādo
 vel tenēdo. Jacinctinus adamantinus et
 ametistin⁹ cor. pe. in versu fm poetas. sed
 in prosa acciūt. fm veritatē enī breuiant
 penul. Bislin⁹ et smaragdinus coccinus
 iacinctin⁹ adamantinus ametistin⁹ cristal
 linus. qz poete cor. q̄ sumunt a nomib⁹ la
 pidū vel florum ⁊ regula pristī. de talibus
 possessiuis pducēdis intelligit de latinis
 predicta aūt sumunt a grecis. Sed in tin⁹
 desinētia acuit vsus in psa. vnū est etiā qd
 corripit̄ q̄uis nō snmas a flore vel lapide
 vt murinus a mura arbore. Possessiua a
 primitiuis in na desinētia pdu. pe. vt a sil
 la fillan⁹. a roma romanus. Itē a plurib⁹
 diprongs. pdu. pe. vt a thebe theban⁹.
 Itē a nomib⁹ in ius vel aduerbijs in eba
 bēt penul. longā. vt pōpeius pompeian⁹
 iulius iulian⁹. quotidie q̄tidianus. meri/
 die meridianus. Itē a desinentib⁹ in cus
 vel in culus hñt a in penul. longam. vt ru
 sticus rusticanus tuscū/ tusculan⁹ Que

a bisyllabis pducūt in mediā. vt a porc⁹
 porcinius. Itē a neutris in um habēt a pi
 ductā. vt oppidū oppidanus. Itē plerū
 q̄ a tertia declinatione habet a produ. vt
 mons mōranus. sol solan⁹. Itē neutra in
 e dant i produ. vt mare marinus p̄nestin⁹
 a p̄neste. Itē q̄ habēt pares sillabas in no
 minatiuo et genitiuo dāt i produ. vt ber/
 cules lis. herculinus. verres ris. verrinus
 Itē a nomib⁹ brutoz i productam habēt
 vt aper apri aprinus. ceru⁹ ceruinus. for/
 micinus a formica. I vel e ante culus vel
 cula semp recipit accētū i prosa. vt ignicu
 lus ouicula nubecula vel vulpecula Heu
 tra in or desinētia et greca in or cor. penul
 ti. in obliq̄s. vt marmo: oris. hecrot oris
 et deriuata vel cōposita a primitiuis penl
 ti. cor. vt memor oris. a memoro ras. qd
 corripit mediā. et bicorporis. quod cō/
 ponit ab hoc noie corpus quod corri. pe.
 in obliq̄s. cetera pdu. penul. in genitiuo.
 vt amor oris vxor oris. Arbor arbor. nō
 seruat regulā qz deriuat a robur oris. qd
 cor. me. in obliq̄s. Indecor oris. cor. pe.
 nul. in obliq̄s. qz olim antiqui cor. decor
 oris. in obliq̄s. Ita noia femur oris. ro.
 bur boris. ebur oris. iecur oris. cor. penl
 ti. in obliq̄s. In it masculina latina. cor.
 pe. in obliq̄s. vt calix cis. fornix cis. Bar/
 bara quoq̄ vt volux cis. In ex quoq̄ e in
 i cor. mutata. vt aper cis. verter tics. re/
 mer remigis. p̄ter veruer veruecis. Heu/
 tra in us d vel l. vel n vel p̄cedētib⁹ e cor.
 habēt in obliq̄s. vt pōdus deris. olus ole
 ris. onus oneris. opus opis. Neutra i ar
 deriuata pdu. penul. a in obliq̄s. vt calcar
 aris. torcular aris. p̄ter iubar quod breui
 asur iu obliq̄s teste Virgilio. vt iubar ex
 orto. Aduerbia q̄ sūt a datiuo p̄ additio/
 nē ter breuiant. vt fortiter. Aratū semper
 deberet pdu. me. qz a vocalis semp natu/
 raliter longa esse videt. vt arabā arator ara
 trit arare. Iuuenalis cor. pe. huius dicit
 onis bombicinus dicēs. Delicias et p̄i
 niculos bombicin⁹ vrit. Attēde q̄ no/
 mina a ciuitatib⁹ et locis ⁊ alijs sumpta q̄
 vident̄ patria siue gentilia cū reperiuntur
 in dīblia terminata in ita sunt cōis ge. et
 produ. penul. vt hierosolimita ascalonita
 Si vero terminent̄ in ites pdu. penul. et
 sunt masculina et tertiē vel prime declina.
 vt thesbites te. vel tis. fm artē. Si vero
 terminent̄ in itis pdu. mediā siue penul.

De accentibus

et breui iam in geintio crescete in itidis.
vt moabitis moabitidis amonis tidis.
Nota q̄ nō pōt recte accētuare qui ne/
scit cōiugatiōes verboꝝ distinguere et ob/
seruare. nā qm̄ in prima cōiugatione veni/
tur ad trissillabas vel tetrasillabas partes
semp producenda est pe. vt in amo amas/
mus. matis. amabā bas. bat. amabamus/
batis zc. **E**xcipit p̄teritum plusq̄ p̄fectū.
quod cor. pe. in tetrasillabis. vt amauerā/
ras. et futurū indicatiui eiusdē in p̄sonis
primis et secūdis plalibz. vt amabim⁹ bi/
tis. et p̄teritū p̄fectū et plusq̄ p̄fectū z futu/
rū subiūctiui. **E**xcipiunt tamē ab hac re/
gula quedā iūregulari a in hoc vsiculo cō/
prehēsa q̄ nō seruāt omnino formā in p̄te/
ritis. **T**re. do. se. ve. iu. sto. do. la. mi. to.
fri. pli. ne. cu. so. **D**e verbo autē do das
nota q̄ in cōpositis debem⁹ cor. a qm̄ ve/
nit penulti. et debemus pduc. e p̄terq̄ in
p̄terito. **U**n. **I**n do das verbo si sit pol/
lisillaba noscas q̄ de longat. sed da semp
breuiat. **P**̄teritū det breuibz tamē e bre/
uiet. **S**ecūda cōiugatio in trissil. vel vl/
tra semp cor. penul. in prima et secūda p̄/
sona. vt sedeo video rubeo. i plurali p̄sen/
tis t̄pis indicatiui modi semp pdu. penul/
ti. prime et secūde p̄sone vt sedemus sede/
tis. et in p̄terito imp̄fecto pdu. penul. in
trissillabas et vltra vt sedebā bas. bat. ba/
mus batis. bant **D**e p̄terito p̄fecto nō po/
test dari certa regula. nisi q̄ in faciētibz p̄/
teritū in ui diuisas sillabas semp i penul.
cor. in plurali. vt docuim⁹ erubuim⁹. **E**t
hoc est verū in qlibet verbo et cōiugatiōe
vt fuimus spuimus amauimus sedimus
legimus audiuiim⁹. **I**n p̄terito plusq̄ p̄fecto
cor. penul. in toto singulari. vt docue/
ram ras. rat. et in tertia pluralis numeri.
vt docuerāt. **I**n futuro trissil. et vltra pro/
du. penul. in toto singulari. vt docebo bis/
bit. et i tertia pluralis numeri vt docebūt
In p̄senti impatiui pdu. penul. in prima
et secūda pluralis numeri. vt sedeamus se/
dete. in futuro trissillabo et vltra penul. p/
du. p totū. **I**n p̄senti cōiuncto optatiui
modi et in p̄terito cōiuncto eiusdē prod.
penul. p totū. in futuro pduci. primā et se/
cūda pluralis numeri. **I**n p̄senti subiū/
ctiui similiter i p̄te. imp̄fecto p̄d. oēs in p̄te.
p̄fecto cor. oēs. i plusq̄ p̄fecto. in futuro cor.
oēs. **I**n infinitiuo penul. produ. in tris.
et vltra tam in p̄senti q̄ in p̄terito p̄fec.

et plusq̄ p̄fec. **I**n secūda cōiu. semp e pe.
produ. ante re tā in actiuo q̄ passiuo vel
deponēti excepto futuro docere **I**n ter/
tia cōiu. prima et secūda p̄sona pluralis
numeri indicatiui modi cor. penul. vt le/
gimus legitis. in p̄terito imp̄fecto. pdu. p
totū. et in p̄terito p̄fecto produ. secūda sin/
gularis numeri. et secūda et tertia plura/
lis numeri. **I**n p̄terito plusq̄ p̄fecto. produ.
prima et secūda pluralis numeri. in futu/
ro pdu. prima et secūda pluralis numeri.
In impatiuo produ. prima p̄sona plura/
lis numeri in p̄senti. in futuro pdu. omēs
pluralis numeri. **I**n p̄senti optatiui pdu
prima et secūda p̄sona pluralis numeri.
In p̄terito cōiuncto pdu. oēs. in futuro p/
du. prima et secūda pluralis numeri. **I**n
p̄senti subiūctiui similiter. **I**n p̄terito l/
p̄fecto similiter. in p̄terito p̄fecto oēs cor.
in p̄terito plusq̄ p̄fecto. omēs pdu. in futuro
oēs cor. **P**̄sens infinitiuui et p̄teritū e pe/
nult. ante re cor. semp in tertia cōiuga. nisi
in p̄terito actiui et futuro passiuui. **Q**uar/
ta cōiuga. pdu. primā et secūda p̄sentis in/
dicatiui modi pluralis numeri et totū p̄te/
ritū imp̄fecto. et in trissillabis et vltra totū p̄/
te. p̄fecto. excepta prima p̄sona pluralis nūes/
ri. nisi interueniat sinropa. in p̄te. plusq̄ p̄/
fecto. produ. prima et secūda pluralis nūeri.
sic et in futuro. sic et in p̄nti impatiui mo/
di. **I**n futuro pdu. oēs in trissil. **I**n p̄nti
optatiui produ. oēs i trissil. et vltra. z in p̄/
te. silr. **I**n futuro produ. prima et secūda
pluralis nu. sic et in p̄nti subiūctiui. **I**n p̄/
terito imp̄fecto. oēs produ. i p̄te. p̄fecto. omēs
cor. in p̄te. plusq̄ p̄fecto. oēs produc. in futu/
ro oēs cor. **I**n infinitiuo produ. pe. i tris.
in p̄nti p̄te. et futuro. quod sumis ex sus/
pino i penul. ante re semp produ. in q̄rta
cōiu. **A**nte re vel ris produ. in qlibet cō/
iu. vt amaris vel amare. docearis vel do/
cear. legaris vel legare. audiaris vel re. p/
ter do das cū suis cōpositis qm̄ remanet p̄/
me cōiuga. **E** pe. an rūt vel re produ. i p̄te.
cuiuslibet cōiu. **E** penul. an ris vel re
precedente b semp cor. **Q**uattuor sunt
verba q̄ nō sequūt bas regulas. vt suz vo/
lo fero et edo. **D**e volo dicat. vsus. **V**elle
vellē siue vultis anormali vis vult. id est
in istis sex locis ē anormali in q̄bz sequūt
alia verba proferāt sicut illa. alia deficiūt
i p̄senti. vt odi noui cepi memi. q̄ aprāt
ter. cōiu. **N**o is q̄rte cōiu. ē. impatiuo ai

In quo q̄s. tertie cōiū. est. inq̄ inq̄at. **Fo**
re res. ret. rēt re. nō hēt plus. **Q**uesumus
et q̄so tantū nō plura req̄rit. **A**ue auete.
salue saluete. et vale valete secūde cōiūga.
sunt. **I**ncipit incipiūt. **E**xplicit expliciūt
tertie cōiū. **I**nsit. i. dicit vel dicit. **F**aro. i.
faciā. **L**edo. i. dic. **A**usim ausis ausit id ē
audeā as. at. tāti i subiectiuo. **A**pagēis
in impatiuo apagente. i. q̄esce vel q̄escite
Quat. i. letat. ouat ouās. nō plus in vsu.

Sup respon forijs et antiphonis.

Dominica Prima de aduentu.

Syllabunt mō
tes dulcedinē. i. guttādo emit/
tēt. stillo las. gutto. trāsitiue po
nit hic. **P**utas q̄lis esset ista saluatio. pu
tas verbū p̄cōratiue positū. puto putas.
Virginitatis nō patieris detrimētū. i. dā
num vel diminutionē vel peiorationem.
hoc detrimētū ti. a detero triui. quod est
peiorare. **D**e mōte cōdēso. i. spisso cōden
sus sa. sum. nomē est. **E**rūpant mōtes io/
cunditatē. i. emittāt. erūpo pis. pi. neutrū
est. sed hic ponitur transitiuē.

Dominica secunda.

Murus et ante murale. i. defen/
sio ante murū vt vallū siue fos/
se. hoc añ murale lis. **P**laudēt.
i. signū leticie manibz represen
tabūt. plaudo dis. si. **P**aupes euāgelizan
tur. i. extollunt et cōmendant passiuū. ab
euāgelis fas. **A**nte me fact⁹ est. i. mibi tā
q̄ dignior prelat⁹ est siue p̄posit⁹. **P**usil
lanimes. i. timidi tanq̄ pusillo. i. modico
et puo aio. a pusillus la. lū. quod est puus
et anim⁹ adiecti. est tertie decli. et p̄t etiā
declinari pusillanimus. ma. mum.

Dominica tertia.

Milia sanctoz pluraliter hec mi
lia miliū milibz. aliquando po
nit adiectiue p̄ mille. **D**one/
bunt abyssi. hec abyssus si. aq̄ profunda
q̄si sine bisso. i. cādore vel splēdore. **V**el/
lus. i. lanā. hoc vellus leris. **C**olles. i. pu/
mōres. hic collis lis. **P**raua. i. distorta.
Erūt. i. conuertunt. **I**n directa. i. in dire
ctiones. direct⁹ ta. nū. **N**ō ptuli. i. nō susti
nui. p̄fero p̄fers ptuli. **O**bumbrabit id ē
ymbra siue refrigeriū faciet cōtra estū cō/
empiscētie. obumbrō bras. et ob erymbra
bras. **P**rodisti p̄ prodūsti. i. existi. p̄ gene
rationē eternā. prodeo des. diui. vel pro

dū. p̄ sincopā ex pro et eo is interposita d
causa euphanie. **A**donai. i. domine. vnū
est de decē noibus dei. **F**lāme rubi. i. ligni
spinosi. hic rubi bi. **R**omia arboz sunt fe
mi. ge. p̄ter rubus et dum⁹ et oleaster et
piaster q̄ sunt masculi. generis. **S**ceptū
vel seprū. i. regnū virga vel regalis. hoc
sceptū tri. **E**duc vinctū. i. ligatū. a vinci/
or ciris. vinctus sum q̄rte cōiū. **D**esidera
tus earū tenet hic nominaliter quasi deside
riū earū. vel est grecismus genitiuus p̄ ab
latiuo. **E**manuel. i. nobiscū deus. **R**ora/
te celi. i. rozē pluite siue emittite. rozo ras.
raui. **C**ōfringet. i. debellabit. cōfrigo gis
fregi. et con et frango. **R**eges inclitum. i.
gloriosum. substantiuatur hic in masculi
no. **L**egifer qui fert. i. portat legē. hic legi
fer feri. et p̄t esse adiectiuū. **C**incorium
a cingo gis. hoc cincoriū rj. i. illud quo
quis cingitur.

Dominica quarta.

Aberis. i. excluderis z retrā/
beris a ciuitatibus tuis auerto
et auerto. **S**up gramen. hoc
gramen inis. herba multum ad
berens terre.

Denatiuitate domini.

Mellifluis. i. melle fluētes. melli/
fluus lya. lūū. a melle et fluo.
vel a meli quod est dulce. et tūc
esset per vnum l. **M**iltarium
id est secretum a mistis quod est secretū.
Laudibus efferam id est extollam. efferō
fers. extuli. ab ex et fero. et ex trāsit in f. vel
referā. i. exprimā. refero retuli. **C**ontulisti
gremio. i. portasti vel nobis dedisti. hoc
gremiū m̄j **B**eata viscera. visceris z re. in
singulari. in plurali hec viscera rum. rubz
id est interiora. **U**bera neu. ge. hoc vber
beris mamilla. **L**actauerūt actiue. **L**a
cteo lac sugo. lacto lac p̄beo natu. **I**llucit
id est instruxit. alluceo ces. xi. **P**uerpera q̄
parit puerū. hec puerpera a puer z pario.
Florū fecit salutare. i. christū. qui est salu/
tare. i. salus. hoc salutare taris. **T**ecū prin
cipiū. ego scz existens dicit pater filio.

De sancto Stephano.

Prodigia sunt maiora miracu/
la. hoc prodigiuz prodigiū. **R**e
statuas id est imputes ad pe/
nā. statuo tuis. **S**ec⁹ pedes id
est iuxta **I**acturā. i. lapidū pro
lectionē fecerūt impij. hec iactura re. z q̄r